

Opis modułu kształcenia / przedmiotu (syllabus)

Rok akademicki:	Grupa przedmiotów:	Numer katalogowy:	
Nazwa przedmiotu¹⁾: Filozofia przyrody		ECTS²⁾	2
Tłumaczenie nazwy na jęz. angielski³⁾: Philosophy of nature			
Kierunek studiów⁴⁾: Hodowla i ochrona zwierząt towarzyszących i dzikich			
Koordynator przedmiotu⁵⁾: Dr Paweł Pasieka			
Prowadzący zajęcia⁶⁾: Dr Paweł Pasieka			
Jednostka realizująca⁷⁾: Wydział Nauk Humanistycznych, Katedra Edukacji i Kultury, Zakład Filozofii			
Wydział, dla którego przedmiot jest realizowany⁸⁾: Wydział Nauk o Zwierzętach			
Status przedmiotu⁹⁾:		a) przedmiot społ.-humanistyczny	b) stopień 1 rok 1
Cykl dydaktyczny¹⁰⁾: Semestr zimowy		c) stacjonarne	
Język wykładowy¹¹⁾: polski			
Założenia i cele przedmiotu¹²⁾: <p>Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z powstałymi na przestrzeni dziejów filozoficznymi koncepcjami przyrody. Głównym zadaniem jest zrekonstruowanie filozoficznych idei leżących u podstaw koncepcji Wielkiego Łańcucha Bytów (zwłaszcza w jego wersji Kreationistycznej i "Inteligentnego Projektu"), a także Darwinowskiej i postdarwinowskich koncepcji ewolucji. Szczególny nacisk zostanie położony na przekazanie wiadomości dotyczących współczesnych debat dotyczących filozoficznych zagadnień biologii ewolucyjnej takich, jak: rozumienie pojęcia dostosowania, użycie pojęcia prawdopodobieństwa w teorii ewolucji, odpowiedzi na pytanie o to, co jest jednostką doboru naturalnego, a także związane z tą kwestią zagadnienia "ewolucyjnego altruizmu". Problematyka poruszana na zajęciach powiązana jest z następującymi przedmiotami: biologia (teoria ewolucji), ekologia, bioetyka.</p>			
Formy dydaktyczne, liczba godzin¹³⁾: a) Wykłady z elementami konserwatorium liczba godzin 30;			
Metody dydaktyczne¹⁴⁾: Analiza i interpretacja tekstów źródłowych, dyskusja, rozwiązanie problemu, studium przypadku, wykład, konsultacje			
Pełny opis przedmiotu¹⁵⁾: <p>Filozofia przyrody – przedmiot, zagadnienia i podstawowe pojęcia. Wczesnogreckie pojęcie natury – physis, bios, zoe. Koncepcje jońskich filozofów przyrody. Zoogonia Anaksymandra i Empedoklesa. Platowska teoria idei. Substancjalistyczna koncepcja gatunku i jej konsekwencje dla poznania przyrody. Zasada pełni – wkład Platona do powstania koncepcji Wielkiego Łańcucha Bytu. Arystotelesowska koncepcja substancji i nauka o czterech "początkach" (przyczynach) istnienia rzeczy. Problem istnienia przyczyn celowych – telologiczna wizja istnień bytów przyrodniczych. Spór Arystotelesa z Teofrastem, głosicielem koncepcji doboru naturalnego. Zasada ciągłości – wkład Arystotelesa do powstania koncepcji Wielkiego Łańcucha Bytu. Koncepcje natury w średniowieczu. Św. Augustyn i usymbolicznienie świata przyrody: średniowieczne bestiariusze jako przewodniki po alegorycznej zoologii. Średniowieczna wykładnia koncepcji Wielkiego Łańcucha Bytu – świat jako celowościowy projekt Stwórcy. Kartezjańska filozofia przyrody. Zasady i prawa poznania: intuicja i intelektualna i dedukcja. Świat jako mechanizm. Biologiczne koncepcje Kartezjusza. Zwrot empirystyczny w filozofii i powstanie metod eksperymentalnych w nauce XVII i XVIII w. Modyfikacja koncepcji Wielkiego Łańcucha Bytu przez G. Cuviera. Teologia naturalna i argumenty W. Paleya uzasadniające koncepcję Inteligentnego Projektu. Teoria doboru naturalnego Darwina. XIX w. Interpretacje teorii ewolucji – rywalizacja, przystosowanie wedle koncepcji darwinizmu społecznego. Darwinizm antropiczny A. R. Wallace'a. Spory między fizykalistami i witalistami. Analiza stanowiska organicystów. Krytyka teorii ewolucji: zarzut tautologiczności teorii, braku możliwości przewidywania. Filozoficzna analiza terminu dostosowanie (fitness), kwestia przeżywalności i rozrodczości organizmów. Analiza dostosowania w kategoriach teorii prawdopodobieństwa. Interpretacja prawdopodobieństwa w kategoriach dyspozycji (inklinacji) i jej krytyka. Spory o istnienie przyczyn celowościowych, teleonomia Pittendrigh'a, bricolage ewolucji. Problem określenia jednostek doboru naturalnego. Jednostki, gatunki, czy inne poziomy organizacji (np. geny) odnoszą korzyść ewolucyjną. Adaptacjonizm. Problem określenia roli i "siły" doboru naturalnego. Kwestia optymalizacji zmian.</p>			
Wymagania formalne (przedmioty wprowadzające)¹⁶⁾:			
Założenia wstępne¹⁷⁾: Student powinien posiadać umiejętność rozumienia i analizy tekstów filozoficznych			
Efekty kształcenia¹⁸⁾: <p>01 – Student powinien zdobyć wiedzę z zakresu koncepcji filozoficznych dotyczących kreationizmu, Inteligentnego Projektu, darwinizmu i teorii postdarwinistycznych 02 – Powinien znać współczesne stanowiska dotyczące zasadniczych problemów teorii ewolucji 03 – Student powinien posiadać umiejętność analizy filozoficznych problemów zawartych we współczesnych koncepcjach ewolucjonistycznych. 04 - Student powinien posiadać umiejętność uczestniczenia we współczesnych sporach dotyczących kontrowersji między kreationizmem a ewolucjonizmem.</p>			
Sposób weryfikacji efektów kształcenia¹⁹⁾: <p>01, 02- zaliczenie w formie pisemnej 03, 04 – aktywność i udział w dyskusji</p>			
Forma dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia²⁰⁾: Prace zaliczeniowe, imienne karty oceny studenta			
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową²¹⁾: 01, 02 - 90%, 03, 04 – 10%			
Miejsce realizacji zajęć²²⁾: sala wykładowa			

<p>Literatura podstawowa i uzupełniająca²³⁾:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A.O. Lovejoy, Wielki Łańcuch Bytu: studium z dziejów idei, Wydawnictwo KR, Warszawa 1999. 2. E. Sober, Philosophy of biology, Westview Press, 2000. 3. E. Mayr, To jest biologia: nauka o świecie ożywionym, Prószyński i S-ka, Warszawa 2002. 4. F. Ayala, Dar Karola Darwina dla nauki i religii, Wydawnictwo UW, Warszawa 2007. 5. A. Bednarczyk, Studia z dziejów idei naukowych. Biologia XVII-XIX, Wydawnictwo UW, Warszawa 2007. 6. F. Jacob, Gra możliwości: esej o różnorodności życia, PIW, Warszawa 1987. 7. G. Ch. Williams, Światelko mydliczki, CIS, Warszawa 1997
<p>UWAGI²⁴⁾:</p>

Wskaźniki ilościowe charakteryzujące moduł/przedmiot²⁵⁾ :

Szacunkowa sumaryczna liczba godzin pracy studenta (kontaktowych i pracy własnej) niezbędna dla osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia ¹⁸⁾ - na tej podstawie należy wypełnić pole ECTS ²⁾ :	50 h
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	1 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne, projektowe, itp.:	ECTS

Tabela zgodności kierunkowych efektów kształcenia efektami przedmiotu²⁶⁾

Nr /symbol efektu	Wymienione w wierszu efekty kształcenia:	Odniesienie do efektów dla programu kształcenia na kierunku
01	Student powinien zdobyć wiedzę z zakresu koncepcji filozoficznych dotyczących kreacjonizmu, Inteligentnego Projektu, darwinizmu i teorii postdarwinistycznych	K_W19
02	Powinien znać współczesne stanowiska dotyczące zasadniczych problemów teorii ewolucji	K_W01
03	Student powinien posiadać umiejętność analizy filozoficznych problemów zawartych we współczesnych koncepcjach ewolucjonistycznych.	K_W19
04	Student powinien posiadać umiejętność uczestniczenia we współczesnych sporach dotyczących kontrowersji między kreacjonizmem a ewolucjonizmem.	K_W19